

Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
Facultatea de Istorie și Geografie
Școala Doctorală de Științe Socio-Umane
Domeniul Istorie

TEZĂ DE DOCTORAT

**Structurile de informații, ordine publică și siguranță națională
în Moldova Vechiului Regat în perioada 1918-1940
(Rezumat)**

Conducător științific:
Prof.univ.dr. Gheorghe ONIȘORU

DOCTORAND:
Valentin IOAN

SUCEAVA
2023

CUPRINS

LISTĂ DE ABREVIERI

INTRODUCERE

CAPITOLUL I. MINISTERUL DE INTERNE - GARANT AL RESPECTĂRII ORGANIZĂRII ADMINISTRATIV-TERITORIALE ȘI AL ASIGURĂRII ORDINII ȘI SIGURANȚEI PUBLICE

- I.1. Aspecte conceptuale și acte normative privind sistemul de ordine publică și siguranță națională
- I.2. Cadrul legislativ privind stabilirea și organizarea unităților administrativ-teritoriale
- I.3. Instituțiile cu atribuții pe linia ordinii publice și siguranței naționale coordonate de Ministerul de Interne
- I.4. Unități de învățământ pentru formarea personalului din structurile de ordine și siguranță publică în perioada interbelică
- I.5. Implicațiile structurilor de ordine publică în gestionarea situațiilor de urgență

CAPITOLUL II. STATUTUL ȘI ROLUL UNITĂȚILOR JANDARMERIEI ÎN CADRUL SISTEMULUI DE ORDINE ȘI SIGURANȚĂ PUBLICĂ

- II.1. Evoluția cadrului legislativ privind funcționarea Jandarmeriei
- II.2. Organizarea unităților de jandarmi din Moldova Vechiului Regat
- II.3. Atribuțiile jandarmilor pe timp de pace și de război
- II.4. Misiuni pe linia ordinii și siguranței publice ale subunităților din cadrul Brigăzii a II-a de Jandarmi Iași în perioada 1918-1928
  - II.4.1. Companiile de Jandarmi din cadrul Regimentul 3 Jandarmi Galați
  - II.4.2. Companiile de Jandarmi din cadrul Regimentului 4 Jandarmi Iași
- II.5. Activitatea de interes operativ a legiunilor din cadrul Inspectoratelor de Jandarmi în perioada 1929-1938
- II.6. Principalele acțiuni și misiuni ale jandarmilor desfășurate la începutul celui de-al Doilea Război Mondial în perioada 1939-1940

CAPITOLUL III. ORDINEA PUBLICĂ ȘI SIGURANȚA NAȚIONALĂ - OBIECTIV AL UNITĂȚILOR DE POLIȚIE ÎN MEDIUL URBAN

- III.1. Reglementări legislative privind funcționarea Poliției în perioada 1918-1940
- III.2. Atribuțiile și competențele unităților teritoriale de poliție
- III.3. Structura organizatorică a unităților de poliție
- III.4. Angrenarea unităților de poliție în asigurarea climatului de ordine publică și siguranță națională

III.4.1. Gestionarea ordinii și liniștii publice de către unitățile de poliție în perioada 1918-1937

III.4.2. Activitatea unităților de poliție privind amenințările la adresa ordinii și siguranței publice în perioada 1938-1940

CAPITOLUL IV. ORGANIZAREA ȘI ACTIVITATEA STRUCTURILOR DE INFORMAȚII ÎN PERIOADA 1918-1940

IV.1. Înființarea și organizarea Brigăzilor de Siguranță în perioada 1918-1929

IV.2. Activitatea informativă a Brigăzilor de Siguranță în anul 1918

IV.3. Rolul Brigăzilor de Siguranță în cadrul sistemului de securitate în primul deceniu interbelic

IV.4. Vaporul Costy o misiune transfrontalieră a agenților de siguranță din Galați

IV.5. Activitatea serviciilor și birourilor de siguranță din cadrul unităților de poliție în perioada 1929-1940

IV.5.1. Mișcările politice și extremiste în atenția agenților de siguranță

IV.5.2. Activitatea informativă privind sionismul, mișcarea stilistă și sectele religioase

IV.5.3. Activități informative privind securitatea națională la începutul celui de-al Doilea Război Mondial

IV.6. Organizarea și atribuțiile unităților informative ale Jandarmeriei în perioada 1929-1940

IV.6.1. Activitatea informativă în aria de competență a Inspectoratelor de Jandarmi

IV.6.2. Centrul Informativ al Regimentului 10 Jandarmi Suceava din anul 1940

CONCLUZII

LISTA ANEXELOR

ANEXE

BIBLIOGRAFIE

LISTĂ DE ABREVIERI

AMAE	Arhiva Ministerului Afacerilor Externe
ANIC	Arhivele Naționale Istorice Centrale
ANR	Arhivele Naționale ale României
AP	Apărare Pasivă
CCJ	Comandamentul Corpului de Jandarmi
Circ.	Circulară
Conv.	Convenție
Cpt.	Căpitan
Ctg.	Contingent
CNSAS	Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității
DGP	Direcția Generală a Poliției
DPSG	Direcția Poliției și Siguranței Generale
Frnt.	Fruntaș
IGJ	Inspectoratul General al Jandarmeriei
IRJ	Inspectoratele Regionale de Jandarmi
IRP	Inspectoratele Regionale de Poliție
ISISP	Institutul de Studii Istorice și Social - Politice
JCM	Jurnalul Consiliului de Miniștri
Lt.	Locotenent
Lt.col.	Locotenent colonel
MAI	Ministerul Afacerilor Interne
MStM	Marele Stat Major
MU	Marile Unități
PC	Partea Complementară
PCR	Partidul Comunist Român
Plt.	Plutonier
Plt. TR	Plutonier cu termen redus
PNL	Partidul Național Liberal
PNT	Partidul Național Țărănesc
PTT	Poștă, Telegraf, Telefon
Serg.	Sergent
SJAN BC	Serviciul Județean Bacău al Arhivelor Naționale
SJAN BT	Serviciul Județean Botoșani al Arhivelor Naționale
SJAN GL	Serviciul Județean Galați al Arhivelor Naționale
SJAN IS	Serviciul Județean Iași al Arhivelor Naționale
SJAN NT	Serviciul Județean Neamț al Arhivelor Naționale
SJAN SV	Serviciul Județean Suceava al Arhivelor Naționale
SJAN VN	Serviciul Județean Vrancea al Arhivelor Naționale
SSI	Serviciul Special de Informații
Sold.	Soldat
UTC	Uniunea Tineretului Comunist

Cuvinte cheie: *ordine publică, siguranță națională, infracțiune, contravenții, legislație, frontieră, Moldova Vechiului Regat, Ministerul de Interne, Jandarmeria, Poliția Română, activitate informativă, stare de asediu, spionaj, destructurare, combatere, cercetare, instanțe, mandate de arestare, grupări infracționale, telegrame cifrate, destabilizare, infractori, sabotaj, învățământ, comandament, Corp de Armată, instrucție, asistență socială, cutremure, recompense.*

Istoria secolului XX reprezintă o perioadă extrem de atractivă pentru cei care sunt interesați de diversele aspecte și subiecte încă inedite, neelucidate ori controversate. Subiectul temei noastre de cercetare face parte din categoria istoriei instituțiilor fundamentale ale țării și anume *Structurile de informații, ordine publică și siguranță națională în Moldova Vechiului Regat în perioada 1918-1940*, avându-le în vedere doar pe cele din cadrul Ministerului de Interne. Lucrarea își propune să realizeze un istoric al acestor instituții importante din cadrul sistemului național de ordine publică și siguranță națională, având ca centru de greutate perioada interbelică. Acest interval cronologic merită să fie cunoscut, fiind o perioadă marcată de evenimente importante care au determinat chiar cursul istoriei României. De asemenea, o serie de evenimente și-au pus amprenta și asupra evoluției acestor instituții.

Preocupările sporadice, numeroasele momente trecute cu vederea, nevoia de cunoaștere a evoluției legislative, a modului de organizare, precum și activitatea, atât a structurilor de informații din cadrul Direcției Poliției și Siguranței Generale cum ar fi Brigăzile de Siguranță, cât și a organelor de ordine publică și siguranță națională românești (inspectoratele teritoriale de poliție și jandarmerie) din zona Moldovei Vechiului Regat, coordonate de Ministerul de Interne, au constituit imboldul necesar alegerii acestei teme de cercetare. Alte aspecte importante care au dus la alegerea acestei teme sunt misiunile pe care aceste instituții le aveau de îndeplinit în plan informativ-operativ și pe linie de ordine publică, statutul lor în sistemul național de apărare, prezentarea unor conducători ai acestor structuri, modul de operare, pregătirea profesională, dar și modul în care brigăzile de informații colaborau cu structurile de ordine publică.

Ca limită cronologică superioară am optat pentru sfârșitul anului 1940, mai ales că din vara anului 1941 instituțiile de forță ale ordinii și siguranței publice se alătură Armatei Române în campania pentru eliberarea teritoriilor pierdute în vara anului 1940, o misiune de mare amploare, unde își face prezența Jandarmeria operativă.

Scopul acestei lucrări îl constituie prezentarea și analiza, în baza metodologiei științifice, a investigației complexe a studiilor publicate și a izvoarelor arhivistice privind organizarea, activitatea și implicațiile structurilor de informații, ordine publică și siguranță națională în Moldova Vechiului Regat în perioada 1918-1940. De asemenea, prin întocmirea acesteia se subliniază importanța cunoașterii istoriei locale a fiecărei regiuni și județ din Moldova Vechiului Regat, accentul punându-se pe cercetarea surselor de arhivă.

Contribuția tezei constă în faptul că dezvăluie momente necunoscute până în prezent, documente inedite care pot oferi răspunsuri la anumite întrebări, conducând la cunoașterea mai detaliată a instituțiilor din domeniul ordinii publice și siguranței naționale din cadrul Ministerului de Interne. Lucrarea aduce un aport semnificativ la descoperirea istoriei locale, atât de importantă

pentru comunitate, pe care o ajută să conștientizeze valorile trecutului, să-și rezolve problemele prezentului și să-și construiască un viitor mai bun. Totodată, integrarea acestor istorii locale privind istoria instituțiilor, în istoria națională, constituie o semnificativă contribuție la dezvoltarea istoriografiei românești.

Rezultatele cercetării pot fi valorificate la realizarea, completarea unor lucrări, cursuri universitare privind istoria instituțiilor de ordine publică și securitate națională din cadrul Ministerului de Interne, la scrierea tezelor de licență și doctorat, precum și întocmirea și elaborarea unor cursuri pentru pregătirea și perfecționarea cadrelor din sistemul național de securitate în cadrul unor școli și institute de pregătire profesională.

Lucrarea este structurată astfel: listă de abrevieri, parte introductivă, patru capitole împărțite în mai multe subcapitole, concluzii, anexe și bibliografie.

Primul capitol, denumit *Ministerul de Interne - garant al respectării organizării administrativ-teritoriale și al asigurării ordinii și siguranței publice*, își propune să aducă în atenție întregul cadru legislativ privind stabilirea și organizarea unităților administrativ-teritoriale din zona Moldovei Vechiului Regat pentru a cunoaște competența teritorială a fiecărei instituții. Am dorit să scoatem în evidență anumite aspecte conceptuale, acte normative și reglementări legislative din sfera de activitate a structurilor de ordine publică și securitate națională, tocmai pentru a înțelege anumiți pași, atribuțiile, competențele și rolul acestor instituții în societatea românească. Ordinea publică era definită în perioada interbelică de specialiștii instituțiilor de ordine publică și siguranță națională ca fiind supravegherea și paza normală a locurilor și localurilor publice: străzi, drumuri, piețe, grădini publice, teatre, cinematografe, având drept scop apărarea vieții și avutului populației, prin prevenirea și înlăturarea primejdiilor ce ar amenința sau perturba ordinea și siguranța publică. Prin această explicație putem deduce o altă expresie și anume apărarea ordinii publice care reprezintă ansamblul măsurilor întreprinse pentru prevenirea stărilor infracționale, tulburărilor sau a altor manifestări violente și restabilirea ordinii când aceasta a fost tulburată. De asemenea, este necesar să subliniem instituțiile importante sau reprezentanți ai unor autorități locale cu atribuții clare în ceea ce privește asigurarea, menținerea, restabilirea sau ținerea sub control a climatului de ordine, acestea din urmă stabilite prin legi organice, regulamente sau ordine ale forurilor ierarhice superioare. În planul formării tinerilor recruți și pregătirii profesionale a cadrelor acestor instituții, aducem în atenție principalele forme de învățământ coordonate de Ministerul de Interne, în strânsă colaborare cu unitățile de poliție și jandarmerie. Ministerul de Interne, prin unitățile și reprezentanții în teritoriu, era considerat a fi autoritatea cu multiple atribuții și aici scoatem în evidență principalele implicații ale structurilor de ordine publică în gestionarea situațiilor de urgență, prin salvarea de vieți omenești, acționarea în caz și după unele calamități, cutremure etc.

Cel de-al doilea capitol, *Statutul și rolul unităților Jandarmeriei în cadrul sistemului de ordine și siguranță publică*, își propune să scoată în evidență, prin documente de arhivă, date și documente noi privind evoluția cadrului legislativ privind funcționarea și organizarea instituțională, în funcție de evenimentele istorice marcante. În atingerea acestui țel am utilizat un vast material bibliografic, astfel încât rezultatul să fie cât mai aproape de cercetarea științifică și

adevărul istoric. De asemenea, sunt clarificate atribuțiile jandarmilor în timp de pace și de război și sunt prezentate principalele misiuni și activități de interes operativ ale acestora în cadrul forului coordonator. Prin activitățile și misiunile de asigurare a ordinii publice reușim să aducem la lumină faptele de curaj ale jandarmilor, reușitele profesionale, recompensele și elogiile primite, dar și factorii ce au influențat structura, dotarea, atribuțiile și dificultățile pe care le-au întâmpinat. O atenție deosebită am acordat-o misiunii Jandarmeriei de apărare a valorilor morale precum sănătatea, liniștea publică, siguranța cetățenilor și bunurilor acestora, mai ales în contextul crizei economice ce și-a făcut apariția în țara noastră în anii 1929-1933, care a determinat scăderea nivelului de trai al populației și creșterea fenomenului infracțional. În ultimul subcapitol sunt tratate misiunile la care jandarmii au luat parte la începutul celui de-al Doilea Război Mondial.

Al treilea capitol, *Ordinea publică și siguranța națională -obiectiv al unităților de poliție în mediul urban*, tratează aspectele importante din punct de vedere legislativ, organizatoric și operativ, privind instituția Poliției. În ceea ce privește prezentarea evoluției organizării instituționale, aceasta s-a realizat în funcție de evenimentele istorice marcante și a fost redată prin expunerea de documente de arhivă inedite.

În anul 1918 activitatea unităților de poliție din zona Moldovei Vechiului Regat se desfășura în baza Legii de organizare a Poliției din anul 1903. Conform prevederilor acestei legi, Poliția Generală a Statului era datoare să vegheze la menținerea ordinii publice și a siguranței interne a statului, să apere libertatea individuală, proprietatea și libertatea persoanelor, să prevină infracțiunile la legi și regulamente, cu respectarea legilor referitoare la garantarea libertăților individuale, să constate, conform regulilor de procedură penală, orice infracțiuni, să-i trimită pe făptuitori în fața justiției și să execute măsurile de poliție prevăzute prin legi și regulamente speciale, precum și pe cele de poliție comunală. În urma culegerii datelor din documentele de arhivă și conform prevederilor legislative adoptate am identificat efectivele aflate în dispozitiv precum și pe cele necesare unităților de poliție. Criza economică și-a pus amprenta și asupra efectivelor unităților de poliție astfel că, numărul ofițerilor, personalul din cadrul unor chesturi de poliție, formațiuni și birouri s-a redus din cauza economiilor bugetare. În asemenea împrejurări serviciul de poliție se îndeplinea anevoios.

Polițiștii au fost angrenați în misiuni precum asigurarea, menținerea ordinii și siguranței publice, dând dovadă de curaj și profesionalism în desfășurarea lor, mai ales că la acea vreme resursele materiale și umane erau insuficiente. Cele mai frecvente infracțiuni care au pus în primejdie libertatea, proprietatea și siguranța statului au fost furtul, escrocheriile, abuzul de încredere, falsul, traficul de influență etc. Printre factorii care au compromis liniștea și ordinea publică și care au provocat incidente ce puneau în pericol ordinea și siguranța publică au fost și acțiunile grupurilor și organizațiilor comuniste, legionare, evreiești, germane, dar și a sectelor religioase.

Cel de-al patrulea capitol, *Organizarea și activitatea Structurilor de Informații în perioada 1918-1940*, este unul dintre cele mai complexe și își propune să aducă în atenție scopul înființării primelor structuri informative din Ministerul de Interne care activau pe teritoriul Moldovei Vechiului Regat din 1918 și anume Brigăzile de Siguranță și misiunile acestora, urmate de

serviciile de siguranță din cadrul unităților de poliție din perioada 1929-1938. Acestea aveau obligația de a asigura integritatea statului contra atacurilor interne sau externe ce i-ar putea periclita existența, precum și supravegherea conviețuirii pașnice a locuitorilor. De asemenea, sunt surprinse situațiile dificile în care se aflau agenții siguranței în desfășurarea misiunilor. Din sistemul național de securitate făcea parte și instituția Jandarmeriei. Începând cu anul 1929 legislația prevedea apariția primelor structuri informative din cadrul acesteia, iar din anul 1931, la fiecare inspectorat și legiune de jandarmi, s-a stabilit să funcționeze câte un Birou de Jandarmerie aflat în Serviciul Jandarmeriei. Din 1935, aceste structuri erau sprijinite de Echipele Volante, unități speciale pe linie de informații și contrainformații ale Inspectoratelor Regionale de Jandarmi. Pe lângă acestea sunt constituite Sectoarele Informative care funcționau ca unități speciale, independente, pe lângă Inspectoratul Regional de Jandarmi și nu în cadrul acestuia. Capitolul se încheie cu o altă structură cu rol informativ, Centrul Informativ al Regimentului 10 Jandarmi Suceava, o structură care a luat ființă în urma unor dezbateri ale conducătorilor și specialiștilor din Jandarmerie care doreau o reorganizare a serviciului de informații din cadrul acesteia. Din punct de vedere al informării, aceste structuri supravegheau străinii, mai ales pe cei care nu-și puteau justifica șederea sau călătoria, autohtonii asupra cărora planau suspiciuni de acte subversive, asociații de orice fel, organizații extremiste, teroriste etc.

Teza este însoțită de un set de anexe alcătuite din documente, hărți, planuri și fotografii relevante pentru temă, care scot în evidență organizarea și activitatea structurilor de ordine publică și siguranță națională în spațiul Moldovei Vechiului Regat în perioada 1918-1940.

Lucrarea reprezintă o contribuție la istoria instituțiilor fundamentale din cadrul sistemului național de ordine publică și siguranță națională și are menirea de a completa istoria acestor instituții. Această temă este una de un real interes pentru sistemul național de securitate coordonat și de Ministerul de Interne. Lucrarea creionează multe dintre trăsăturile societății românești din secolul XX, prin prisma celor prezentate, chiar dacă ele vizează aspectele locale, totuși nu pot fi desprinse din cadrul național.

Aria geografică și administrativ-teritorială a județelor din Moldova Vechiului Regat a fost evidențiată prin acte oficiale, decrete, decizii ministeriale și hărți. Acestea erau menite să clarifice rolul Ministerului de Interne prin atribuțiile stabilite prin legi și acte normative care au avut un rol important în realizarea organizării administrativ-teritoriale în perioada 1918-1940, stabilind exact întinderea fiecărui județ, oraș, plasă, comună, aspecte ce delimitau raza de competență a structurilor de ordine publică și siguranță națională în ceea ce privește îndeplinirea atribuțiilor de serviciu. Momentele destul de sensibile și emoționante descoperite în documentele vremii au fost cele care scoteau în evidență sprijinul acordat de personalul instituțiilor de ordine și siguranță, cetățenilor aflați în pericol în caz de cutremur, calamități, inundații, incendii, activități coordonate de instituția Prefectului și de rezidentul regal, pentru care jandarmii și poliștii și-au pus viața în pericol.

În perioada interbelică s-au produs o serie de fenomene cu caracter intern precum creșterea numărului populației în anumite județe (date deținute de evidența populației din cadrul unităților de poliție), procesul de urbanizare, dezvoltarea industriei, pe care i-am considerat niște factori care

au contribuit la creșterea rolului și atribuțiilor structurilor de poliție din cadrul Ministerului de Interne pe linia asigurării și menținerii ordinii și siguranței locuitorilor.

În planul informativ și contrainformativ, structurile, centrele, birourile de informații și de siguranță au reprezentat, în perioada interbelică, unele dintre cele mai importante componente în angrenajul sistemului de ordine și siguranță națională înființate prin decizii ministeriale, având personalitate juridică de sine stătătoare sau aflate în subordinea și coordonarea unităților de poliție și jandarmi.

Prin activitățile informativ-operative desfășurate de structurile de informații și de ordine publică din cadrul Ministerului de Interne în zona Moldovei Vechiului Regat s-a dus o luptă pentru menținerea independenței și integrității teritoriale a Statului Român, a siguranței naționale, precum și a liniștii și securității naționale. Astfel, rolul structurilor de informații și contrainformații a fost decisiv în asigurarea unui climat favorabil pentru dezvoltarea societății românești.

BIBLIOGRAFIE

I. IZVOARE INEDITE

1. Arhivele Naționale Istorice Centrale

Fond Casa Regală. Miscelanee.
Fond Comitetul Regional Dunărea de Jos al U.T.C din România.
Fond Ministerul Afacerilor Interne. Oficiul de Documentare și Studii Administrative.
Fond Ministerul de Interne.
Fond Ministerul de Interne - Cabinetul ministrului.
Ministerul de Interne – Direcția Administrației de Stat de Stat.

2. Arhiva Istorică a Ministerului Afacerilor Externe

Fond URSS.
Fond România.

3. Arhiva Consiliului Național de Studiere a Arhivelor Securității

Fond Documentar București.
Fond Documentar Iași.

4. Depozitul Central de Arhivă Pitești

Fond Batalionul de Jandarmi Instrucție Tg. Ocna.
Fond Inspectoratul General al Jandarmeriei.
Fond Memorii Jandarmi. Bătrâni.
Fond Direcția Cadre Învățământ - Memorii Bătrâni.

5. Serviciul Județean Bacău al Arhivelor Naționale

Fond Legiunea de Jandarmi Bacău.
Fond Parchetul Bacău.
Fond Prefectura Județului Bacău.
Fond Primăria orașului Bacău.
Fond Poliția orașului Bacău.
Fond Pretura Plășii Tg. Ocna.
Fond Primăria Orașului Tg. Ocna.

6. Serviciul Județean Botoșani al Arhivelor Naționale

Fond Poliția orașului Botoșani.
Fond Poliția orașului Dorohoi.
Fond Prefectura județului Botoșani.

7. Serviciul Județean Galați al Arhivelor Naționale

Fond Inspectoratul de Jandarmi Galați.
Fond Legiunea de Jandarmi Covurlui.
Fond Poliția orașului Galați.
Fond Poliția orașului Tecuci.

8. Serviciul Județean Iași al Arhivelor Naționale

Fond Inspectoratul Regional de Poliție Iași.
Fond Inspectoratul Regional de Jandarmi Iași.
Fond Inspectoratul de Jandarmi Iași.

9. Serviciul Județean Neamț al Arhivelor Naționale

Fond Poliția Piatra Neamț.
Fond Poliția Tg. Neamț.

10. Serviciul Județean Suceava al Arhivelor Naționale

Fond Legiunea de Jandarmi Baia.
Fond Prefectura județului Baia.
Fond Prefectura Câmpulung.
Fond Prefectura Rădăuți.
Fond Prefectura Suceava.

11. Serviciul Județean Vrancea al Arhivelor Naționale

Fond Poliția orașului Focșani.
Fond Prefectura Putna.
Fond Pretura Plășii Odobești.
Fond Pretura Plășii Panciu.
Fond Postul de Jandarmi Negrilești.

II. IZVOARE EDITE

1. Anuarul Ministerului de Interne, 16 aprilie 1895, Imprimeria Statului, București.
2. Codul Penal din anul 1936.
3. Codul Penal Carol al II-lea din 1938.
4. Cunoștințe generale și noțiuni practice de Cod și Procedură Penală pentru jandarmi rurali, Tipografia Curții Regale, București, 1909.
5. Decret-lege privind modul de funcționare al Serviciilor de Poliție Generală a Statului 1940.
6. Decret nr. 903 din 16 aprilie 1918.
7. Decret nr. 1.482 din 18 iunie 1918.
8. Decret-lege privind modul de funcționare al Serviciilor de Poliție Generală a Statului din 1940.
9. Legea pentru autorizarea comunelor urbane de a avea poliție municipală 1878.
10. Legea pentru organizarea autorităților administrative exterioare dependente de Ministerul de Interne și fixarea circumscripțiilor administrative, noiembrie 1892.
11. Legea pentru organizarea Poliției Statului din 1902.
12. Lege asupra organizării Poliției Generale a Statului, București, Imprimeria Statului, 1920.
13. Legea pentru unificarea administrativă din 14 iunie 1925.
14. Legea pentru reglementarea migrantilor din 20 aprilie 1925.
15. Legea Jandarmeriei Rurale din 1929.
16. Lege pentru Statutul Jandarmilor 1929.
17. Legea de organizare a Poliției Generale din 21 iulie 1929.
18. Legea pentru organizarea administrației locale 1929.

19. Legea sanitară și de ocrotire nr. 236 din 14 iulie 1930.
20. Ordinul General nr. 180 din 20 decembrie 1927, Ministerul de Război.
21. Regulamentul de aplicare al Legii asupra Jandarmeriei Rurale din 1908.
22. Regulamentul Legii și Statutul Jandarmeriei Rurale din 1931.
23. Regulamentul Legii asupra Corpului Subofițerilor din 1933.

III. PERIODICE

1. „Acțiunea”, 11 martie 1934, anul V, nr. 1129.
2. „Acțiunea Românească”, noiembrie 1924.
3. „Avântul”, an XI, nr. 161, martie 1939.
4. „Bacăul”, an XV, nr. 752, 2 martie 1936.
5. Idem, an XV, nr. 791, 23 noiembrie 1936.
6. Idem, an XV, nr. 806, 7 martie 1937.
7. Idem, an XVI, nr. 849, 17 ianuarie 1938.
8. „Gazeta Transilvaniei”, an XC, nr.70, iulie, Redacția și Administrația Piața Libertății Brașov, 1927.
9. Idem, an XC, nr.75, iulie, Redacția și Administrația Piața Libertății Brașov, 1927.
10. „Galații Noi”, an XV, nr. 150, 30 septembrie 1929.
11. „Gazeta Dorohoiului”, an IX, nr. 3, aprilie 1926.
12. „Informația”, nr. 246, 15 februarie 1919.
13. „Moldova”, 1938-1939.
14. „Monitorul Oficial”, 1864-1940.
15. „Telegraful”, nr. 339, 19 ianuarie, 1925.
16. Idem, nr. 799, 25 aprilie, 1927.

IV. LUCRĂRI GENERALE

1. Alexianu, George, *Repertoriu general alfabetic al tuturor codurilor, legilor, decretelor-legi, convențiuni, decrete, regulamente, etc. 1 ianuarie 1860 -1 ianuarie 1940, publicate în Monitorul Oficial, Colecția C. Hamangiu, Consiliu Legislativ și în alte colecțiuni similare*, vol. I A-L, vol. II M-Z, Editura Monitorul Oficial și Imprimeria Statului, Imprimeria Centrală, București, 1940;
2. Alexianu, George, Stoicescu, C. St., *Codul General al României (Codurile, Legile și Regulamentele în vigoare) 1856-1938*, vol. XXV, Editura Monitorul Oficial și Imprimeria Statului, Imprimeria Centrală, București, 1938.
3. Agrigoroaie, Ion, *România interbelică*, Editura Universității „Al. I. Cuza”, Iași, 2001.
4. Aron, Petrică, (coordonator), *Istoria României între anii 1918-1981*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1981.
5. Bărbulescu, Mihai, Deletant, Denis, Hitchins, Keith, Papacostea, Șerban, Pompiliu, Teodor, *Istoria României*, Editura Corint, București, 2004.
6. Buzatu, Gheorghe, *România și războiul mondial din 1939-1945*, Centrul de Istorie și Civilizație Europeană, Iași, 1995.
7. Buzducea, Doru, *Social work: structure, history and recents debates*, in Review of Research and Social Intervention Editura Lumen, 2008, Iași.

8. Călinescu, Armand, *Spiritul noului regim administrativ*, în *Enciclopedia României*, vol. II, Țara Românească, Imprimeria Națională, București, 1938.
9. Cerapin, Tudor, Seritan, George, Burcin, Octavian, Pișleag, Țuțu, *Istoria Jandarmeriei Române*, Editura Bren, București, 2004.
10. Crețu, Daniel, *Proclamarea Regatului României și atitudinea Marilor Puteri*, în „Revista Transilvania” nr.10, 2016.
11. Enache, George, *Problema „Sectelor” în România din a doua jumătate a secolului al XIX până în 1948(I)*, în *Analele Universității „Dunărea de Jos ”*, seria 19, Istorie, Tom VI, University Press, Galați, 2007.
12. *Figuri politice și administrative din epoca consolidării*, Tipografia România Nouă „Theodor I. Voinea”, București, 1924.
13. Giurcă, Ion, Crînguș, Ion, *Cedarea și evacuarea Cadrilaterului în anul 1940*, Editura CONPHIS, Rm. Vâlcea, 2010.
14. Gogeanu, Paul, *Istoria Dreptului Românesc*, Editura Universitatea din București, București, 1986.
15. Gusti, Dimitrie, *Enciclopedia României*, vol. I, Editura Asociația Științifică pentru Enciclopedia României, 1938.
16. Guzun, Vadim (editor), *Chestiunea refugiaților de peste Nistru: documente diplomatice și ale Serviciilor Române de Informații, 1919–1936*, Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2012.
17. Hanga, Vladimir (coord.), *Istoria Dreptului Românesc* vol. II Partea a II-a, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1987.
18. Hitchins, Keith, *România 1866-1947*, Editura Humanitas, București, 1998.
19. Hrenciuc, Daniel, *Drumul spre libertate: refugiații polonezi în Bucovina (1939-1941)*, în „Analele Bucovinei”, an XII, nr. 1, Editura Academiei Române, București, 2005.
20. Iacob, Gheorghe, *Economia României (1859-1939)*, Editura Fundației Axis, Iași, 1996.
21. ****Istoria Românilor*, vol. VIII, Editura Enciclopedică, București, 2003.
22. Mușat, Mircea, Ardeleanu, Ion, Pascu, Ștefan, *Făurirea statului național unitar român 1918*, vol. II, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1983.
23. Negruți, Sorin, *Cetățenie și migrație în România în perioada 1865–1938*, în „Revista română de sociologie”, serie nouă, an XXVIII, nr. 3–4, București, 2017.
24. Onișoru, Gheorghe, *Istoria Contemporană Universală 1917-1945-Curs*, Editura Fundația România de Măine, București, 2005.
25. Idem, *Considerații privind politica antisemită a guvernului Goga-Cuza*, în „Revista de Istorie a Evreilor”, Serie nouă nr.1 (16-17), Editura Hasefer, București, 2016.
26. Idem, *Stalin și poporul rus... Democrație și dictatură în România contemporană. Premisele instaurării comunismului*, Editura Corint, București, 2021.
27. Otu, Petre, *România în Primul Război Mondial. Marea Unire 1918*, Editura Litera, București, 2017.
28. Petrușcu, Andreea, *Mișcarea stilistă în Basarabia 1935-1936. Cauze și soluții. Perspective locale*, în *Caietele CNSAS*, an IX, nr. 1-2 (17-18), Editura CNSAS, București, 2016.
29. Pintescu, Florin, Hrenciuc, Daniel, *Istoria și Tradițiile minorității poloneze*, Editura Universității Suceava, Suceava, 2004.
30. Idem, *Din istoria polonezilor în Bucovina (1774-2002)*, Tipografia Lidana, Suceava, 2002.
31. Pintilie, Dan, Ovidiu, Nițu, Ionela, *Refugiații polonezi din județele Argeș și Mușcel în perioada 1939-1945*, în „Acta Bacoviensia”, Editura Magic Print, Onești, 2013.

32. Popa, Vasile, Bejan, Adrian, *Instituții politice și juridice românești*, Editura Albec, București, 1998.
33. Prisăcaru, Dan, *În avanpostul luptei pentru supraviețuire-apărarea națională a României și frontul secret în vâltoarea anilor 1938-1940*, Editura Militară, București, 2014.
34. Purici, Ștefan, *Aspecte ale problemei minorităților naționale în Bucovina istorică între anii 1918-1940 (II)*, în „Analele Bucovinei”, an IV, Editura Academiei, București, 1997.
35. Robu, Lucian, Nicolae, *Aspecte de morbiditate, profilaxie medicală și mortalitate în Transilvania rurală interbelică. Studiu de caz asupra publicațiilor medicale ale ASTREI*, în „Cibinium 2012”, Editura „ASTRA Museum”, Sibiu, 2012.
36. Satco, Emil, Pînza, Ioan, *Prefectura. Repere istorice locale*, Editura Junimea, Iași, 1995.
37. Scurtu, Ioan, (coordonator), *Istoria românilor, vol. VIII - România Întregită (1918-1940)*, Academia Română, Editura Enciclopedică, București, 2003.
38. Scurtu, Ioan, Mocanu, Constantin, Smârcea, Doina, *Documente privind istoria României între anii 1918-1944*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1995.
39. Scurtu, Ioan, Buzatu, Gheorghe, *Istoria Românilor în secolul XX*, Editura Paideia, București, 1999.
40. Scurtu, Ioan, *Istoria României în anii 1918-1940, Evoluția regimului politic de la democrație la dictatură*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1995.
41. Stănescu, Marin, *Mișcarea muncitorească din România în anii 1921-1924*, Editura Politică, București, 1971.
42. Trașcă, Ottmar, Anghel, Remus, Gabriel (coordonatori), *Un veac frământat. Germanii din România după 1918*, Editura Institutului pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale, Cluj Napoca, 2019.
43. Tuluș, Arthur, Viorel, *Situația refugiaților în județul Covurlui între 1939-1940*, în „Analele Universității Dunărea de Jos” din Galați, seria Istorie, Tom II, 2003.
44. Ulan, Adam, B., *Bolșevicii. Triumful Comunismului în Rusia. O Istorie intelectuală și politică*, Editura Corint, București, 2009.
45. Voicu, Marin, *De la ultimatumul U.R.S.S., la porțile Stalingradului. Starea de spirit a Armatei Române în perioada 26 iunie 1940 – septembrie 1942*, Editura Ex Ponto, Constanța, 2011.

V. LUCRĂRI SPECIALE

1. Alexe, Adrian, Nicolae, *Jandarmii și milițienii de la sate*, Editura Astra Museum, Sibiu, 2014.
2. Barbu, Vasile, *Principii asupra Serviciului Jandarmeriei*, în „Revista Jandarmeriei”, nr. 2, ianuarie, Redacția și Administrația: Școala de Jandarmi, Oradea-Mare, 1923.
3. Bianu, Eugen, *Ordinea obștească: îndreptar profesional în știința polițienească*, Editura Cartea Românească, București, 1938.
4. Bobocescu, Vasile, *Momente din istoria Ministerului de Interne (1821-1944)*, Editura Ministerului de Interne, București, 2002.
5. Brebu, Vasile, *Introducere în drept polițienesc român unificat*, Editura Romfel, București, 1929.
6. Brestoiu, Horia, Bobocescu, Vasile, *Aspecte privind rolul informațiilor în victoria Armatei Române în vara anului 1917*, în „Revista Arhivelor” nr. 17, 1978.

7. Bunoaica, Ion, *Jandarmeria Română - tradiții și perspective*, Editura Semne, București, 1995.
8. Caracaș, N., *Rolul Jandarmeriei în catastrofele de cale ferată*, în „Revista Jandarmeriei”, nr.12, ianuarie, Direcția, Redacția și Administrația Inspectoratul General al Jandarmeriei, București, 1932.
9. Călătorescu, Alexandru, *Manual practic de poliție urbană*, Editura Valuna, București, 1940.
10. Cârjan, Lazăr, *Istoria Poliției Române de la origini până în 1949*, Editura Vestala, București, 2000.
11. Chira, Octavian, *Jandarmeria ardeleană, trecut, prezent și perspective*” în „Buletinul Jandarmeriei Române”, nr. 3, aprilie, București, 2010.
12. Chivulescu, Nicolae, *Armand Călinescu Omul de oțel al României*, Editura Ministerului de Interne, București, 1995.
13. Cioroianu, Adrian, *Pe umerii lui Marx. O introducere în istoria comunismului românesc*, Editura Curtea Veche, Bucuresti, 2007.
14. Constantin, Gheorghe, Șerbu, Miliana, *Miniștrii de Interne ai României 1862-2001*, Editura Ministerului de Interne, București, 2001.
15. Constantin, Gheorghe, *O istorie a internelor în date*, Editura Ministerului de Interne, București, 2001.
16. Constantin, Ion (coordonator), *Jandarmeria din Oltenia - 20 de ani de activitate*, Editura Fundației Scrisul Românesc, Tg. Jiu, 2009.
17. Constantinescu A., *Necesitatea, scopul și importanța unui curs de informațiuni și contrainformațiuni la jandarmi*, în „Revista Jandarmeriei”, nr. 7-8, Tipografia Transilvania, Oradea, 1926.
18. Costăcescu, Vasile, *Istoria orașului Fălticeni 1340-1941*, Tipografia Românească C. Popovici, Fălticeni, 1941.
19. Culitza, Theodor, *Poliția de informațiuni și contrainformațiuni*, Editura Atheneu, București, 1938.
20. Dașchevici, Vasile, *Ce a făcut Vasile Lascăr pentru administrația țării. Cea dintâi lege de reorganizare a Poliției după legea de organizare polițienească din 1852*, în „Paza polițienească, administrativă, socială” nr. 4, aprilie, Redacția și Administrația, București, 1927.
21. Dogaru, Bogdan, Constantin, *Structuri ale Jandarmeriei și Armatei în zona Odobeștilor (sec. XVII-1948)*, Editura Terra, Focșani, 2015.
22. Idem, *Structurile Ministerului de Interne în războiul de întregire a neamului*, Editura ATEC, Focșani, 2015.
23. Idem, *Poliția orașului Odobești*, Editura Terra, Focșani, 2014.
24. Duță, Maximilian, *Sabotajul economic în lumina nouilor legiuri*, în „Revista Jandarmeriei”, nr. 1-2, ianuarie-februarie, Direcția, Redacția și Administrația Inspectoratul General al Jandarmeriei, București, 1941.
25. Firoiu, D.V., *Istoria statului și dreptului românesc*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1976.
26. Georgescu, Mircea, *Măsurile de siguranță pentru apărarea socială și ocrotirea individuală*, Editura Imprimeria Fondului Cărților Funduare, Cluj, 1938.
27. Ghibu, Onisifor, *Necesitatea unei poliții unificate*, în „Poliția Modernă”, nr. 41-42, București, 1929.

28. Grosu, Ion, *Memoriile unui ofițer de informații*, Editura Militară, București, 2009.
29. Guran, Zamfir, *Competențele jandarmilor conferite de Legea pentru organizarea Jandarmeriei Rurale din 1919* în „Buletinul Jandarmeriei Române”, București, 2010.
30. Iliescu, Ionuț, Racoș, Mădălina, Florin-Daniel, Mihai, *Istoria Poliției orașului Focșani, vol. 1 de la începuturi, până la 23 august 1944*, Editura Terra, Focșani, 2022.
31. Ioan, Valentin, Ioan, Marcel, *Momente din Istoria Jandarmeriei Băcăuane 1893-1948*, Editura Magic Print, Onești, 2017.
32. Ioan, Valentin, *Organizarea și activitatea Legiunii de Jandarmi Bacău în perioada 1929-1948*, în „Acta Bacoviensia”, nr. XI, Editura Magic Print, Onești, 2016.
33. Idem, *Aspecte din organizarea Chesturii de Poliție Bacău în perioada 1929-1937*, în „Acta Bacoviensia” nr. XIV, Editura Magic Print, Onești, 2019.
34. Idem, *Le langage chiffré des structures d'information dans la région de la Moldavie en 1918*, în „Studii de Știință și Cultură” vol. XV, nr.1, martie, Editura Gutenberg, Arad, 2019.
35. Idem, *Short history of the implications of Gendarmes in the field of social work*, în „Revista Universitară de Sociologie”, an XVI, nr. 2/2020, Editura Beladi Publishing House, Craiova, 2020.
36. Kirițescu, Constantin, *Istoria războiului pentru întregirea națională*, vol. III, Editura Casei Școalelor, București, 1921.
37. Măță, Cezar, *Serviciile secrete ale României în Războiul Mondial (1939-1945)*, Editura Demiurg, Iași, 2010.
38. Mihalache, Vasile, Suciu, Ioan, *Din istoria legislației Jandarmeriei Române*, Editura Societății Tempus, București, 1995.
39. Miron, Ovidiu, Marius, *Jandarmeria Română în perioada interbelică, 1919-1941 Mit și realitate*, Editura Dacia Europa Nova, Lugoj, 2003.
40. Moraru, Pavel, *La hotarul românesc al Europei. Din istoria siguranței generale în Basarabia 1918-1940*, Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului, București, 2008.
41. Negoescu, Ion, *Poliția și Siguranța*, Imprimeriile Ziarului „Curierul”, București, 1945.
42. Nuțu, Ilie, *Jandarmeria 1918-1940*, Editura Cadrelor Didactice, Suceava, 2012.
43. Onișor, Victor, *Întrebuințarea armatei pentru menținerea ordinii publice și starea de asediu*, în „Poliția: Revista Polițienească de Specialitate”, nr. 12, decembrie, Redacția și Administrația Cluj, 1923.
44. Pascu, Ștefan, *România în anii celui de-al Doilea Război Mondial*, vol. I, Editura Militară, București, 1989.
45. Penciu, Dumitru, *Școala de ofițeri de jandarmi București, Școală a onorei și datoriei 1932-1948*, sub egida Inspectoratului General al Jandarmeriei Române, București, 2008.
46. Pintilie, Florin, Marițiu, Ștefan, Tunăreanu, Nevean, Beldiman, Corneliu, *Istoria Serviciului Secret de Informații din România (1917-1940)*, vol. 1-2, Editura ANI, București, 2003.
47. Pistoliu, D., *Activitatea polițienească pe teritoriul rural în lumina vie a cifrelor*, în „Revista Jandarmeriei”, nr. 6, iunie, Inspectoratul General al Jandarmeriei, București, 1933.
48. Pișleag, Țuțu, Busuioc, Ion, Peța, Cezar, Profirescu, Cristian, *Istoria Jandarmeriei, curs universitar* (ediția a III-a revizuită și completată), Editura Sitech, Craiova, 2012.
49. Pișleag, Țuțu, *Tactica Jandarmeriei, studiu de artă militară*, Editura ALE, București, 2000.
50. Pohrib, Adrian, *Din Istoria Poliției Române. Poliția Orașului Galați între anii 1832 și 1949. Istoric și Documente*, Editura Agaton, Galați, 2013.

51. Popa, Costică, Chiriac, Lazăr, *Jandarmii și refugiații polonezi (1939-1940)*, în „Repere Cultural Educative, Jandarmeria Română”, Editura MAI, 2010.
52. Spânu, Alin, *Serviciul de Informații al României în Războiul de Întregire Națională (1916-1920)*, Editura Militară, București, 2019.
53. Sfichi, Constantin, Apostol, Gheorghe, Andreescu, Anghel, *Ordinea publică-componentă a securității naționale*, Editura Ministerului de Interne, București, 1996.
54. Străinu, Emil, *Serviciul Secret de Informații al României. Din memoriile lui Eugen Cristescu*, Editura Prestige, București, 2017.
55. Șinca, Florin, *Poliția Română și Unirea din 1918*, editorial, Editura RCR., București, 2018.
56. Stângaciu, Stan, Burcin, Octavian, Miron, Ovidiu, Bălan, Adrian, *Ordinea internă și apărarea României în anii 1939-1941*, Editura ALL, București, 1999.
57. Șalar, Eugen, *Organizarea și activitățile Jandarmeriei în Bucovina în perioada 1938-1949*, Teză de doctorat coordonată de conducător științific prof.univ.dr. Gheorghe Onișoru, Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava, 2013.
58. Ștefănescu, Paul, *Istoria serviciilor secrete românești*, Editura Divers Pres, București, 1994.
59. Tănase, Stelian, *Clienții lu' tanti Varvara. Istorii clandestine*, Editura Humanitas, București, 2005.
60. Toma, Octavian, *Sistemul legislativ al ordinii publice, prevederi constituționale*, în coord. Marian, Moșneagu, Florea, Petrișor, Cornel, Țucă, *Armată și Mass-Media*, Editura Istros, Brăila, 2013.
61. Troncotă, Cristian, *Eugen Cristescu, asul serviciilor secrete românești. Memorii (1916-1944)*, Editura RAI, București, 1994.
62. Troncotă, Cristian, *Radu Dinulescu: Amintiri de la Secția II*, în „Magazin istoric”, an XXXIV, nr. 11 (404), noiembrie, Tipărit la CNI Coresi S.A., București, 2000.
63. Ureche, Marian, Bratu, Doru, *Istoria Serviciilor Secrete. Marile Puteri Tradiționale*, vol. I, Editura Fundației României de Măine, București, 2004.
64. Videnie, Nicolae, *Sub semnul controverselor. Începuturile Serviciului de Informații al Jandarmeriei în anii 30*, în „Dosarele Istoriei”, an X, nr. 4 (104), 2005.
65. Zaharia, Gheorghe, *Politica de apărare națională a României în contextul european interbelic (1919-1939)*, Editura Militară, București, 1981.